

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, SPALIO – OCTOBER 9, 2009 Vol. C Nr. 194 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-08-09

NATO generalinis sekretorius nemato grėsmės Baltijos valstybėms

Anders Fogh Rasmussen.
Reuters/Scanpix nuotr.

Ryga, spalio 8 d. („Interfax“/BNS) – NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen nemano, kad Rusija kelia grėsmę Baltijos valstybėms ar kuriai nors kitai NATO šaliai.

„Tačiau manau, jog vienas svarbiausių uždavinių – įtikinti Rusiją, kad NATO neveikia prieš Rusiją“, – interviu Latvijos radijui sakė A. F. Rasmussen.

„Tam mums reikėtų plėtoti strateginę partnerystę. Jeigu ir yra grėsmių, tai, visiškai akivaizdu, – ne iš Vakarų, o iš Pietų. Rusijos politiniai vadovai tai labai gerai žino, todėl mums reikėtų sutelkti dėmesį į strateginę partnerystę visur, kur mes turime bendrų interesų“, – pridūrė jis.

Apie neseniai Rusijos surengtus prie Baltijos šalių sienų karinius mokymus generalinis sekretorius sakė: „Žinoma, mes turime ir atitinkamus planus, ir priemonių, kad užtikrintume visų NATO šalių, tarp jų – ir trijų Baltijos šalių, gynybą. Mes labai atidžiai stebėjome Rusijos karinius mokymus. Tai mano tvirtas įsitikinimas, kad jie nekelia grėsmės nė vienai NATO šaliai.“

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

Šeštadienį — priedas Kultūra.

JAV Kongreso biblioteka pasipildys knygomis apie Lietuvą

Vilnius, spalio 8 d. (ELTA) – Lietuvos ambasados JAV darbuotojai JAV Kongreso bibliotekai perdavė 62 knygas, išleistą Lietuvos tūkstantmečiui paminėti. Bibliotekai perduotos įvairaus žanro knygos apie Lietuvos kultūrą, meną ir istoriją. Knygos išleistos lietuvių ir anglų kalba.

Knygas priėmusi bibliotekininkė Regina Frackowiak sakė, kad naujos knygos JAV Kongreso bibliotekos lentynose pasirodys po dviejų mėnesių, kai bus sukataloguotos. Dar kelios knygų kolekcijos bus perduotos bibliotekoms New York ir Čikagoje.

Lietuva bandys sunkmetį įveikti savo jėgomis

Vilnius, spalio 8 d. (ELTA) – Lietuvos sėkmingai išplatina obligacijų emisija rodo, kad investuotojai tiki Vyriausybės ekonomine politika, sakė Lietuvos finansų ministrė Ingrida Šimonytė.

Lietuva tarptautinėse rinkose išplatino obligacijų už bendrą 1,5 mlrd.

JAV dolerių sumą. Obligacijų pajamingumas yra 462,5 proc. didesnis nei JAV išdo obligacijų.

Suomijoje viešėjusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė, kad Lietuvai išplatintus obligacijų emisiją atsiranda visos galimybės sunkmetį įveikti savo jėgomis, nepa-

šant Tarptautinio valiutos fondo pagalbą.

Už 2015 m. išperkama obligacijų emisiją Lietuva mokės 6,75 proc. metines palūkanas. Už obligacijas gautos lėšos bus naudojamos biudžeto išlaidoms finansuoti. Obligacijų platinimas bus baigtas 2009 m. spalio 15 d.

„Evangelijos dienos“ – lyg vilties inkaras sunkmečiu

Operos solistas Vaidas Vyšniauskas (k.), Evangelijos mokytojas David Hathaway ir fondo „The Ministry of David Hathaway“ atstovas Maksim Kiranen.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 8 d. (ELTA) – Suveikti vilties išgyvenant ekonominę ir dvasinę sunkmetį Lietuvos žmonėms žada šiandien Vilniuje prasidedančio krikščioniškojo festivalio „Evangelijos dienos“ rengėjai.

Tris dienas vyksiantis festivalis visus ieškančius dvasinės ir materialinės pasipirties kviečia į „Siemens“

areną dalyvauti mokymuose, šloviniuose arba tiesiog pasiklausyti žinomų muzikos atlikėjų koncertų.

Į Vilnių atvyko pasaulinio garso Evangelijos mokytojas iš Didžiosios Britanijos David Hathaway, per daugiau kaip 50 tarnystės metų aplankęs nemažai pasaulio šalių, kalbėjęs milijonams klausytojų tiesiogiai ir tele-

vizijos laidose.

„Nors Baltijos šalys atgavo laisvę ir nepriklausomybę, komunistinė praeitis paliko tuštumą žmonių širdyse, ir jos neįmanoma užpildyti socialine, ekonomine ar kokia kita politika – reikia naujo dvasinio gyvenimo, prabudimo. Svarbu, kad Dievas irgi turėtų vietą Europoje, nes tik Dievas turi atsakymus į socialinius, politinius, dvasinius klausimus“, – kalba D. Hathaway.

Operos dainininkas ir protestantų pastorius Vaidas Vyšniauskas „Evangelijos dienose“ subūrė žinomus atlikėjus, kurie koncertuos „Siemens“ arenoje. Vilniuje skambės roko opera „Prisikėlęs“, sulaukusi didelio pasisekimo Kaune.

„Evangelijos dienų“ metu bus pasirūpinta ir materialinių dalykų stokojančiais Lietuvos gyventojais – jiems pagalbos ranką tiesia Suomijos krikščionys. Jų surinkta parama – 20,000 maisto produktų rinkinių – bus išdalyta renginio metu.

Rengėjai sako festivalyje laukiantys visų – ir tikinčių, ir ypač – netikinčių ar laisvamanių.

Šiame numeryje:

- Sportas. Futbolas. ŠALFASS ir pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8-9)
- Kubilizmo anatomija (p. 3)
- Susidomėjimas lietuvių kalba Karaliaučiaus krašte nemažėja (p. 4)
- Komentarai. Apie Dariaus ir Girėno atminimo lentą (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Atsiminimai (101) (p. 9)
- Dailininkas Eidrigėvičius tapo aktoriumi (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Susidomėjimas lietuvių kalba Karaliaučiaus krašte nemažėja

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“
iš Karaliaučiaus krašto

Patekti į Karaliaučiaus kraštą dabar nėra paprasta – reikia nepigiai kainuojančių vizų, taip pat draudimo, būtina apsidrausti ir automobilį. Be to, pasienyje Kybartų miestelyje tenka stovėti ilgose eilėse prie muitinės. Šiose eilėse daugiausia stovi lietuviai, kurie į kaimyninę šalį važiuoja pirkti

A. Bartnikas daug metų rūpinasi lietuvių švietimu Karaliaučiaus krašte.

daug pigesnio benzino ir degtinės ar rūkalų. Kainų skirtumas – didžiulis, nes, pavertus litrus į galonus ir rublius į dolerius, galonas dyzelinio kuro Lietuvoje nuo rugsėjo 1-osios, pakėlus akcizus, kainuoja apie 5 dolerius, o Karaliaučiaus krašte – tik 2,4 dolerio. Butelis degtinės ten pigesnis daugiau nei dvigubai, toks pat ir cigarečių kainų skirtumas. Tiesa, per sieną nedeklaravus galima vežti labai nedaug šių prekių, bet neretai pasitaiko atvejų, kai cigaretės ar benzinas vežami kontrabanda.

Karaliaučiaus kraštas, turintis labai turtingą istoriją, keičiasi, bet labai iš lėto. Lietuviai, čia nebuvo ke-

liolika metų, pastebi, kad gražėja gatvės, tvarkoma namų išorė, atsiranda daugiau želdinių, miestuose įrengti fontanai. Tačiau užtenka išvažiuoti į užmiestį, ir akį rėžia apleisti laukai, apgriuvę namai, patvoriais bedykinėjantys žmonės, dulkėse žaidžiantys purvini vaikai. Vaizdas liūdnas ir todėl, kad nemažai pastatų išlaikė kažkada buvusią didybę ir grožį, tačiau naujieji gyventojai ne vieną seną raudoną plytų pastatą išardė, išsinešiojo po plytą.

Tiesiog stebuklas, kad netoli nuo Lenkijos sienos esančiame šiukšliname Olchovatkos kaimelyje, kuris kažkada buvo apgyvendintas lietuvininkų ir vadinosi Valtarkiemiu, išliko 1607 metais statyta, o 1855-aisiais rekonstruota buvusi bažnyčia. Išliko todėl, kad atsikrausčius čia rusams buvusioje bažnyčioje kolūkis įrengė sandėlį, kuriame ir šandien saugojami grūdai.

Šioje bažnyčioje 1656–1663 metais pastoriumi dirbo garsus lietuvininkas, poetas, lietuviškų giesmių autorius Merkelis Švoba, nuo 1708 iki 1749-ųjų pastoriavo ir čia mirė lietuviškų dainų rengėjas, žodynų sudarytojas, filosofas, tautosakininkas Pilypas Ruigys. 1746-aisiais čia dirbo ir pats Kristijonas Donelaitis. Stovint prie krūmynais ir piktžolėmis apžėlusios buvusios bažnyčios apima ypatingas jausmas, kad prisilietei prie labai tolimos ir garbingos praeities, kurios pastarieji dešimtmečiai, kai kraštas tapo Rusijos nuosavybe, visai nepakeitė.

Tačiau laikas daug ką keičia. Kaip svetimkūniai atrodo kiekviename miestelyje tebestovintys Lenino paminklai, nebeliko nė vieno senųjų miestelių ir kaimų, gatvių pavadinimų, nors didesnių miestų – Įsruties (dabar – Černiachovskas), Gusevo (Gumbinės) ir kitų vadovai sako, kad jie labai gerbia savo miestų praeitį, ją žino ir domisi.

Černiachovsko centre prieš keiserius metus atidengtas vienintelis pasaulyje natūralaus dydžio garsaus karvedžio Michael Barclay de Tolly paminklas. Jis buvo 1812 metų karo su Napoleono armija didvyris, feldmaršalas, gimęs 1761 metais Lietu-

Įsruties (Černiachovsko) centrą puošia paminklas karvedžiui M. Barclay de Tolly.

voje, Pamūšio dvare (dabar – Šiaulių rajonas), o miręs netoli Įsruties. Visai netoli šio paminklo – ir paminklinė lenta Napoleonui ant namo, kuriame jis buvo apsistojęs. Vietos lietuviai pasakojo, kad kai ši lenta buvo atidengta, ji ne kartą buvo aplaistyta dažais, nes vietos gyventojai nemėgsta garsiojo prancizo.

Įsrutyje gyvena apie tūkstantis lietuvių, bet dauguma jų kilę iš mišrių šeimų. Nors namuose jie lietuviškai jau nešneka, bendrauja rusiškai, tačiau vaikus dažniausiai stengiasi išleisti mokytis lietuvių kalbos.

Lietuvių kalbos Karaliaučiaus krašte nuo šių, tik ką prasidėjusių mokslo metų moko 23 mokytojai. 11 iš jų važinėja į kaimyninę šalį iš Lietuvos, likusieji – vietos gyventojai. Mokytojai yra ikūrę savo asociaciją, kuriai vadovauja labai gerbiamas šiuose kraštuose lietuvis, nuo 1989 iki 2004 metų buvęs Įsruties pedagogikos koledžo direktorius Aleksas Bartnikas.

„Mūsų didžiausia problema ta, kad mokytojų trūksta. Nelabai kas nori iš Lietuvos čia važinėti, o senieji

Gumbinės (Gusevo) centre – paminklas Leniniui.

mokytojai išeina į pensiją, nėra jaunimo, kuris juos pakeistų. Iš viso šiame krašte yra 7 lietuvių kalbos klasės ir 21 fakultatyvas, kur mokiniai mokosi lietuviškai savo noru. Mokytojai fakultatyvą veda du kartus per savaitę, būna iš viso septynios pamokos”, – „Draugui” pasakojo A. Bartnikas.

Jis apgailestavo, kad neišvengiamai ir nesusipratimų. Tikriausiai dėl to, kad pastaruosiu metu Lietuvos ir Rusijos politiniai santykiai yra atšalę, būna atvejų, kai lietuvių kalbos mokytojais ir jų mokiniais domisi įvairios Rusijos tarnybos, jie iškviečiami apklausoms.

„Galite įsivaizduoti, koks būna šokas mokytojui ar mokiniams, kai jie kviečiami į prokuratūrą, klausinėjama įvairių keistų dalykų. Žmonės išties išsigąsta. Bėda ta, kad mes iki šiol neturime patvirtintos lietuvių kalbos dėstymo programos, bet ji jau rengiama ir apie tai aš kalbėjau su Karaliaučiaus krašto vyriausybės švietimo ministru”, – sakė A. Bartnikas.

Pasak jo, ministrė stebėjosi, kad Rusijoje iki šiol nėra išleista nė vieno lietuvių kalbos vadovėlio, nors jų užtenkamai gaunama iš Lietuvos. Asociacijos pirmininkas sakė, kad Lietuvos valdžia padeda tiek, kiek gali, tačiau viskas priklauso nuo konkrečių žmonių. Pavyzdžiui, Ragainėje (dabar Nemanas) dirba net penki mokytojai iš Lietuvos, Pagėgių miestelio, jie ten labai palaikomi vietos pedagogų, o kai kuriose kitose vietose supratimo trūksta, santykiai su vietos valdžia būna prasti.

Nepaisant visko, dabar lietuvių kalbos srityje mokosi apie 900 vaikų, ir šis skaičius per pastaruosius metus beveik nepasikeitė. Apie 60 procentų tų vaikų yra iš mišrių šeimų, kur vienas tėvų – lietuvis, o likę 40 procentų tiesiog nori mokytis lietuvių kaip papildomos užsienio kalbos. Mažosios Lietuvos mokykloms jau senokai pinigai renkami ir Amerikoje, o A. Bartnikas užtikrina, kad visi jie panaudojami pagal paskirtį.

Jis džiaugėsi ir tuo, kad pačiame Karaliaučiuje, I. Kanto universitete, jau veikia lietuvių kalbos katedra, joje šiemet mokėsi 54 studentai. Ateityje, jei pavyks pasikviesti specialistų, čia galvojama įsteigti lituanistikos centrą.

Valtarkiemio bažnyčia išliko, nes buvo paversta sandėliu.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Komentaras

Apie Dariaus ir Girėno atminimo lentą

VALENTINAS RAMONIS

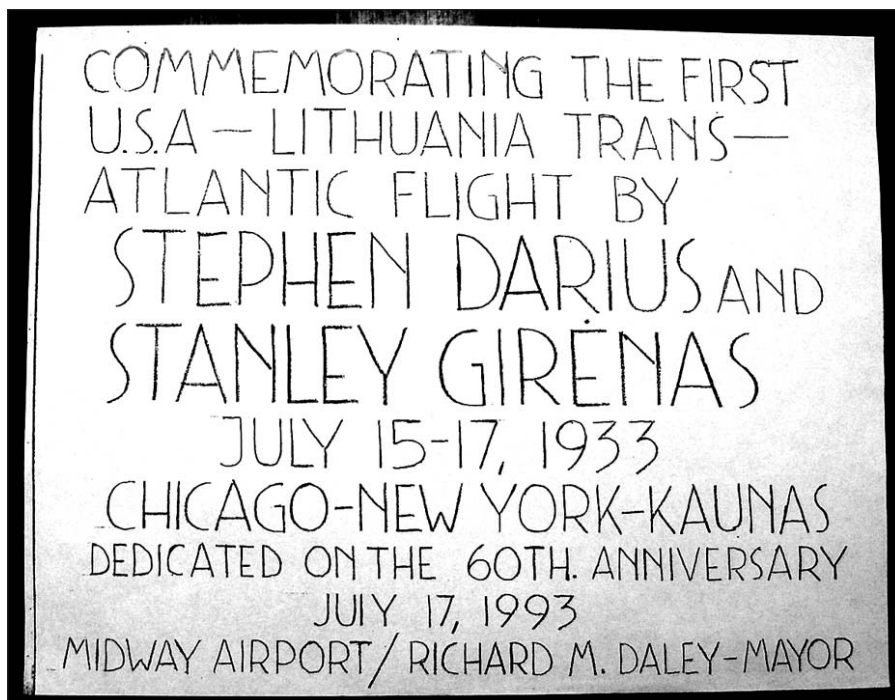
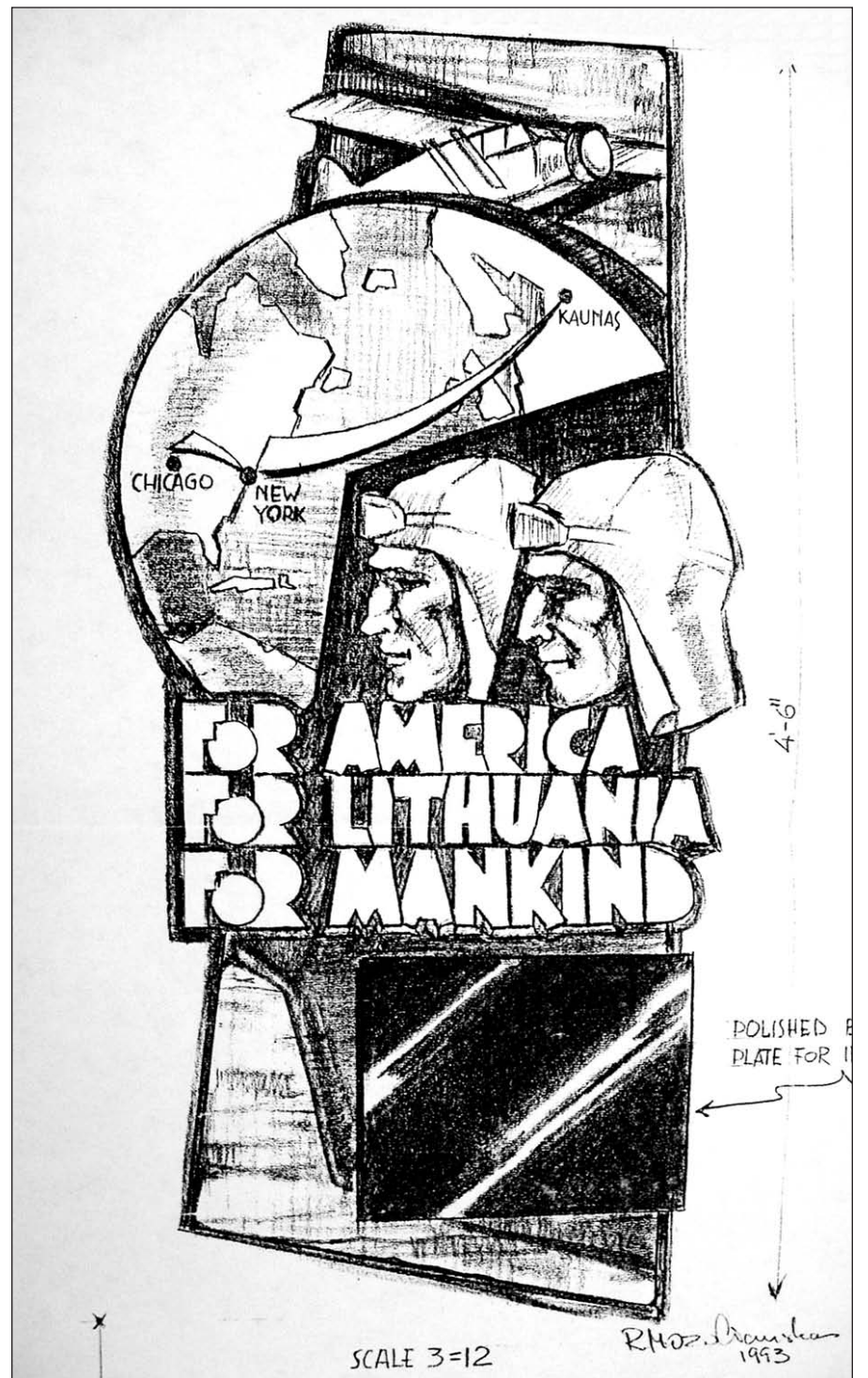
Norėčiau truputį paaiškinti apie Dariaus ir Girėno atminimo lentos likimą. Lenta buvo atidengta ir dedikuota „Midway“ oro uoste 1993 metais per Dariaus ir Girėno skrydžio 60 metų sukaktuvių minėjimą Čikagoje. Minėjimą surengė Balzeko muziejus, aš buvau to minėjimo organizacinio komiteto pirmininkas. Lenta buvo pakabinta netoli pagrindinio įėjimo į oro uostą, ant sienos, kur buvo kelios kitos atminimų lentos, šalia stovėjo skulptūra Amerikos veteranams pagerbti. Po kiek laiko, kai oro uostas buvo perstatomas, lenta dingo. Man pasiteiravus apie jos likimą, uosto pareigūnė pranešė, kad lenta bus pakabinta naujoje vietoje, specialiai įrengtoje galerijoje kartu su kitais rodiniais. Po to nieko daugiau negalėjau sužinoti. Lenta pradingo, ir niekas nežinojo, kur ji yra iki dabar. Ernesto Lukoševičiaus, Aušrelės Sakalaitės, Jono Daraškos ir kitų žmonių pastangų dėka lenta buvo surasta ir su oro uosto pareigūnės žodiniu sutikimu ji vėl bus pakabinta garbingoje vietoje.

Planuojant skrydžio minėjimą, taip pat planavome ir atminimo lentos projektą. Skulptorius Ramojus Mozoliauskas maloniai sutiko ne tik sukurti lentos projektą, bet ir ją pagaminti, aukodamas savo laiką ir lėšas. Projekto originalūs piešiniai buvo pristatyti Čikagos miesto Aviacijos departamentui keletą mėnesių

prieš minėjimą. Departamento pareigūnai delsė projekto patvirtinimą su priekaištais, kad lenta buvo per aukšta, kad ji gali būti per sunki, kad ji negali būti didesnė negu kitos ten kabančios lentos ir pan.

Mes sutikom projektą pakoreguoti, bet laikas bėgo, be to, negalėjom iš tų pareigūnų atgauti originaliųjų lentos piešinių, nes pagal juos, piešiniai kur tai „prapuolė“. Dar kelis kartus kreipiausi į Aviacijos departamento pareigūnus, prašydamas surasti originalius lentos piešinius, bet jokių rezultatų. Keista, kaip toks didelis piešinys galėjo kur nors „prapulti“ valdiškoje įstaigoje. Gal kas nenorėjo jo surasti? Sunku pasakyti.

Minėjimo data artėjo, ir jau vis tiek nebūtų buvę užtektinai laiko lentai pagaminti. Tada kreipėmės į atminimų lentų firmą, kad kuo skubiau pagamintų standartinę lentą, bet į ją įjungtų skrendančią „Lituanica“ ir lakūnų profilius. Ir jie pranešė, kad jau likę nedaug laiko ir kad negali į lentą įjungti jokių kitų elementų, kad gali pagaminti tik standartinę lentą su užrašu, žvaigždutėmis, taškais ir pan. Tad tokia lenta ir buvo atidengta oro uoste. Bet R. Mozoliausko lentos projekto sumažinta kopija dar yra, ir jeigu oro uosto vadovybė sutiktų vėliau lentą pakeisti į patrauklesnę ir meniškesnę, tai šis projektas tikrai būtų tinkamas. Gal ir pats autorius su tuo sutiktų.

Originalus Mozoliausko lentos projektas ir užrašas, kuris turėtų būti tamsioje vietoje lentos apačioje.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

KUO REMTIS DARANT IŠVADAS APIE GEN. VITKAUSKĄ?

Prieiname prie to, kad gen. Vitkauskas Dalės Mečkauskienės („Draugas“, 2009 m. rugsėjo 30 d.) yra kaltinamas ne dėl jo veiklos, bet dėl to, kad sovietmečiu buvo išspausdinti jo prisiminimai, kuriuose yra dergiamas Nepriklausoma Lietuva. Kiti faktai nenurodomi, tik tai kartojami kitų asmenų (arba anoniminiai – sakinytis iš 1965 m. „Tėviškės žiburių“) kaltinimai, kuriuose nepamarkuota, kokiais faktais jie remiasi.

Mes nežinome, kokiomis sąlygomis gen. Vitkausko „prisiminimai“ buvo parašyti, ir nežinome, ar iš viso jis pats juos rašė ir/ar redagavo. Gen. Vitkausko prietelis gen. Jonas Černius yra laikomas garbingu, doru Lietuvos patriotu, kuo jis tikrai buvo ir tos garbės jis tikrai nusipelnė. Tačiau 1941 m. gegužės 1 d. įsakymas kariams, po kuriuo yra ir gen. Černiaus parašas, yra baigiamas penkiais „Tegyvuoją“. Du paskutiniai yra: „Tegyvuoją Lenino-Stalino partija! Tegyvuoją mūsų vadą ir mokytoją drg. Stalina!“ (Žr. „Lietuvių archyvas, Bolševizmo metai“, 316 psl., Brooklyn, N.Y., 1952). Gal gerb. Mečkauskienė norėtų padaryti kokią išvadą iš to?

O kad gen. Vitkauskas įsakė ne-

trukdyti judėjimo rusų kariuomenei Lietuvoje – juk ir pats Raštikis tą patį buvo pareiškęs: „Nereikia rusų erzinti jokiais protestais. Mums reikės su jais dirbti.“ Ir Raštikis pasiliko rusų užimtoje kariuomenėje, dirbo su jais ir vykdė jų įsakymus, kol rusai jį atleido. Net, pagal paties prisipažinimą, gen. Raštikis be Vitkausko pagalbos pareigingai, liki galo vykdė paskutinius uždavinius Lietuvos kariuomenę likviduoti. Kokią išvadą turėtume iš to daryti?

Prieš Lietuvos okupaciją gen. Vitkauskas buvo doras, garbingas, Lietuvai nusipelnęs patriotas, drąsus ir sumaningas karvedys. Aš nežinau, ar jis po okupacijos tapo išdaviku ar ne. Ir aš prisipažįstu, kad nežinau. Lietuvoje tada negyvenau ir nežinau nei ką gen. Vitkauskas veikė, nei kaip, nei kodėl. Bet tikrai žinau, kaip ir daug lietuvių žino, kad negalima tikėti daug kuo, kas buvo spausdinama okupuotoje Lietuvoje, ypač kas susiję su politika. Ir kol faktinių įrodymų apie konkrečią žmogaus veiklą ir jo aplinkybes nėra, aš nelinkęs žmogaus taip lengvai pasmerkti.

Donatas Januta
San Francisco, CA

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klaudykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

www.draugas.org

Vilnius, spalio 7 d. (BNS) – Vyriausybė nutarė perduoti 892,000 litų vertės meno kolektyvų tautinius kostiumus savivaldybėms. Sijonų, prijuosčių, liemenių, sėmėgų, marškinių, kelnių, surdutų, batų, skarelių, skrybėlių, švarkų ir kitokių kostiumų detalių komplektai Kultūros ministerijos siūlymu atiteks 36 savivaldybėms. Daugiausia kostiumų perduodama į Klaipėdos rajono savivaldybės rankas, taip pat Jonavos rajono savivaldybei, Panevėžio miesto ir Šakių rajono savivaldybėms.

Kultūros ministerija pagal Dainų švenčių tradicijos tęstinumo 2007–2011 metų programą meno kolektyvų tautinių kostiumų ir jų detalių gamybai iš valstybės biudžeto lėšų skyrė dalinį finansavimą, o 50 proc. reikiamų lėšų skyrė savivaldybės. Iki šiol kostiumus ir jų detales saugojo Lietuvos liaudies kultūros centras.

Leidimo dirbti Norvegijoje nebereikia

Vilnius, spalio 8 d. (Lietuvians.com) – Nuo 2009 m. spalio 1 d. formalumai dirbti Norvegijoje Europos Sąjungos (ES) piliečiams dar labiau supaprastinti – leidimų dirbti nebereikia, tačiau žmonės, atvykę į Norvegiją ilgesniam laikui, turi registruotis. Nors registruotis yra privaloma, tačiau jokių apribojimų būti šioje šalyje ES piliečiams nėra. Jei asmuo darbą jau turi, užsiregistruoti privalo per tris, o jei darbo dar tik ieško – per šešis mėnesius.

Norintys registruotis legalų pagrindą gyventi Norvegijoje turintys asmenys, t. y. tie, kurie Norvegijoje dirba, mokosi, yra atvykę pas legaliai šioje šalyje gyvenančius šeimos narius, turi pakankamai lėšų čia gyventi ar turi šioje šalyje savo verslą, turi užpildyti paraišką anketą. Prie paraiškų anketos reikalaujama pridėti legalų buvimo šalyje pagrindą

įrodančius dokumentus.

Registracijos patvirtinimas, skirtingai nei anksčiau buvęs leidimas dirbti, neturi galiojimo datos. Dokumentas galioja neribotą laiką ir jo pratęsti nereikia. Taip pat nereikia iš naujo registruotis, jei pasikeičia buvimo Norvegijoje pagrindas, pavyzdžiui, jei asmuo buvo registruotas kaip darbuotojas, o vėliau ėmė studijuoti.

Asmuo netenka teisės būti legaliai registruotas Norvegijoje, jei iš šalies išvyksta ir būna už jos ribų be pertrūkio ilgiau nei 6 mėnesius per metus. Taip pat teisė būti šalyje prarandama, jei nebelieka legalaus buvimo čia pagrindo, pavyzdžiui, jei nutrūksta darbo sutartis ir nėra jokių kitų aplinkybių, dėl kurių asmuo galėtų teisėtai likti šalyje.

Ši tvarka galioja iki Naujųjų metų – vėliau taisyklės bus pildomos.

Atsisakoma laidos užsienio lietuviams

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) – Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) taryba patvirtino Lietuvos radijo programų tinklą. Taryba nusprendė, kad Lietuvos radijuje lieka didžioji dalis

dabartinių laidų.

Atsisakyta tik vėlai vakare perduodamos laidos užsienio lietuviams ir dar vienos laidos užsienio kalba.

NATO generalinis sekretorius nemato grėsmės Baltijos valstybėms

Atkelta iš 1 psl.

„Tačiau paraginčiau Rusiją suvokti, kad tokie kariniai mokymai gali sukelti kai kurių šalių nuogąstą, ir mūsų bendradarbiavime labai svarbus pasitikėjimas. Aš kartoju dar kartą – mes turime planų ir priemonių apginti kiekvieną šalį – NATO narę“, – sakė generalinis sekretorius, pabrėždamas didelę tarpusavio pasitikėjimo NATO ir Rusijos santykiuose svarbą.

Kaip pažymėjo A. F. Rasmussen interviu, išspausdintame Estijos laikraštyje „Postimees“ jo atvykimo į šią šalį proga, jis nemano, kad pagerinti santykius su Rusija bus lengva.

„Tačiau kaip generalinis sekretorius aš gavau iš Maskvos aiškius ženklus apie suinteresuotumą pradėti iš pradžių. Ir tai mano atramos taškas“, – sakė jis.

NATO generalinis sekretorius pridūrė, jog „pagrindo mano optimizmui esmė ta, kad yra kelios sritys, kur mums ir Rusijai gresia vieni ir tie patys pavojai“.

Jo nuomone, Rusijos ir NATO bendrus interesus atitinka pirmiausia padėties Afganistane stabilizavimas ir kova su terorizmu.

„Trečia, mūsų interesų neatitinka masinio naikinimo ginklų platinimas. Ketvirta, piratavimas. Mes turime bendrą tikslą raketinės gynybos srityje. Ir branduolinis nusiginklavimas“, – pažymėjo generalinis sekretorius.

Kalbėdamas apie esamus prieštaravimus, jis pareiškė: „Pavyzdžiui, Gruzija ir NATO plėtra. Čia mes laikomės savo principų. Tačiau nesutarimai neturi užtemdyti bendrų siekių.“

Lietuva ir Rusija kartu kovos su Baltijos jūros tarša

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) – Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė ir Rusijos transporto ministras Igor Levitin pasirašė tarpvyriausybinių susitarimą dėl bendradarbiavimo kovojant su Baltijos jūros tarša.

Lietuvos ir Rusijos atstovai susitarė derinti veiksmus ir imtis priemonių, padedančių išvengti taršos ir kovoti su ja, užkirsti kelią žalai, daromai Baltijos jūros aplinkai, ir užtikrinti pasaulio paveldo objekto – Kuršių nerijos – išsaugojimą.

Susitarime nustatomas abiejų šalių atsakingų įstaigų tarnybų bendradarbiavimas reaguojant į taršos įvykius, atsakomybės zonos Baltijos jūroje, kuriose jos turi imtis atsakomųjų veiksmų, reaguodamos į taršos įvykius.

Lietuvos ir Rusijos susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su Baltijos jūros teršimu nafta ir kito mis kenksmingomis medžiagomis sudarymą sąlygojo UNESCO Pasaulio paveldo komiteto pateikti siūlymai.

Konservatorių frakcijai kelia nerimą UR ministro politikos kryptis

Vilnius, spalio 8 d. (BNS) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, į šias pareigas siūstas konservatorių, jų frakcijoje aiškino dėl užsienio politikos kryptį.

Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) vadovas Audronis Ažubalis, po posėdžio pristatęs Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos nuostatą, tvirtino, jog frakcijai kelia nerimą ministro vykdoma užsienio politika. Tačiau konkrečiai, kas užkliuvo frakcijos nariams, nesakė, motyvuodamas, jog posėdis buvo uždaras.

V. Ušackui kliuvo ir dėl kelionės Rusijos Kaliningrado srities gubernatoriaus Georgij Boos lėktuvu iš Lietuvos į Stokholmą – pasak A. Ažubalio, frakcija patarė ministrui

panašių skrydžių nekartoti. Tuo tarpu ministras sako tame nematantis nieko bloga ir ateityje kelionių kaimynų lėktuvais nevengsiantis.

Ministras pripažino, jog frakcijos posėdyje daugiausiai priekaištų jam buvo išsakyta dėl pragmatinio posūkių santykiuose su Rusija ir Baltarusija, tačiau sako tai esant teisingu keliu.

„Demokratiją galima eksportuoti tik į tas rinkas, kurios tam pribrendusios, nei Ukraina, nei Baltarusija tam nėra pribrendusi, todėl mes turime apsiginkluoti tam tikra kantrybe ir nuoseklumu, ir vykdyti politiką, kuri Lietuvai būtų naudinga, tai yra pragmatinę politiką. Pragmatinė politika nereikia nuolankumo, nuolaidų vykdymo kitų šalių atžvilgiu“, – sakė V. Ušackas.

Moksliniams tyrimams – 120 mln. litų

Vilnius, spalio 8 d. (ELTA) – Pasirašyta sutartis dėl 120 mln. litų Europos Sąjungos paramos moksliniams tyrimams vykdyti. Lėšas konkurso būdu iki 2013 m. pabaigos paskirstys Lietuvos mokslo taryba.

Sutartį dėl paramos Lietuvos mokslų akademijoje pasirašė švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius ir Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas prof. Eugenijus Butkus.

Pasak ministro, tokia didelė ES finansinė parama moksliniams tyrimams skiriama pirmą kartą. Ji atveria galimybes plėtoti mokslą, įgyti tarptautinės patirties ir kartu ištraukti į tarptautinius projektus. Švietimo ir mokslo ministerijos vadovo teigimu, pasirašyta sutartis leis paskatinti patyrusių ir jaunų mokslininkų tarptautinius mokslinius tyrimus, pritraukti žinomus mokslininkus į Lietuvos mokslinių tyrimų erdvę.

„Tokią paramą galima pavadinti

tikra revoliucija. Biomediciniui, fizinių, technikos, humanitarinių bei socialinių mokslų tyrėjų ir mokslininkų paraišką vertins specialistų grupės, kuriose daugumą sudarys užsienio mokslininkai“, – sakė E. Butkus.

Lėšos konkurso būdu bus skiriamos Lietuvos mokslininkams, taip pat užsienio mokslininkams pritraukti. Pasitelkus specialistus bus nustatoma, kurie mokslininkų projektai svarbūs, kurioms tyrimų sritims labiausiai reikalingas finansavimas.

Parama vienam projektui sieks iki 400,000 litų per metus, iš jų pusė lėšų galės būti skiriama mokslinei laboratorinei įrangai įsigyti. Mokslininkai ir tyrėjai galės teikti daugiau kaip vieną paraišką, bet vykdytoju bus tik viename projekte.

Mokslininkų ir tyrėjų mokslinei veiklai remti 2009–2010 m. skiriama 40 mln. litų. Dar 80 mln. litų bus skirta 2011–2013 m.

Pasirodė lietuviškas „Intelligent Life“

Vilnius, spalio 8 d. (ELTA) – Prekyboje pasirodė ketvirtinis žurnalas „Intelligent Life“, priklausantis garsaus britų savaitraščio „The Economist“ žurnalų šeimai. Lietuviškoji „Intelligent Life“ versija, kaip ir anglų kalba leidžiamas tarptautinis leidinys, pasirodys keturis kartus per metus – rudens, žiemos, pavasario ir vasaros pradžioje.

„Žurnalo temos – nuo stiliaus iki kelionių, nuo mados iki kultūros sim-

bolių, nuo maisto ir vyno iki straipsnių, gvildenančių šių dienų įvykius“, – sako lietuviškojo „Intelligent Life“ redaktorius Ovidijus Lukošius.

Lietuviškoje versijoje bus ir dauguma tarptautinio leidinio publikacijų, ir Lietuvos autorių rašinių.

„Intelligent Life“ yra bendras „The Economist“ ir miesto kultūros žurnalo „Miesto IQ“ projektas. Žurnalą leis antrinė susivienijimo „Scaent Baltic“ bendrovė „Intelligent Media“.

Pasaulio naujienos

Rusija keis nuostatas dėl branduolinio ginklo

Rusijos Saugumo tarybos sekretorius Nikolaj Patrušev sakė, kad nauja karinė programa bus atvira. **AFP/Scanpix nuotr.**

Maskva, spalio 8 d. (AFP/„Interfax“/BNS) – Rusija savo atnaujintoje karinėje programoje pakeis įspėjamųjų branduolinių smūgių panaudojimo sąlygas, pareiškė aukštas šios šalies saugumo pareigūnas. Rusijos Saugumo tarybos sekretorius Nikolaj Patrušev sakė, kad nauja karinė programa gali būti priimta šių metų pabaigoje arba kitų metų pradžioje.

Savo ruožtu jo pavaduotojas, armijos generolas Jurij Balujevski yra nurodęs, kad „karinės programos naujos redakcijos projektas atitiks nūdienos iššūkius ir grėsmes, esminius geopolitinius ir karines politines padėties pasaulyje pokyčius, tarp jų karinės jėgos didėjimą politikoje dabartiniame etape”.

Prieš tapdamas Saugumo tarybos vadovu N. Patrušev vadovavo įtakingai Rusijos Federalinei saugumo tarnybai (FSB), kurios pirmtakė bu-

vo Sovietų Sąjungos KGB.

Kol kas neaišku, ar N. Patrušev komentarami reiškia, kad Rusija patvirtins papildomas sąlygas, kurioms susiklosčius bus numatyta galimybė šaliai pirmajai panaudoti branduolinius ginklus.

Dabar galiojanti karinė programa buvo priimta 2000 m. Joje sakoma, kad Rusija pasilieka teisę panaudoti branduolinį ginklą, atsakydama į branduolinį užpuolimą ar didelį karą prieš ją įprastiniais ginklais.

Baigiantis Šaltajam karui Sovietų Sąjunga sakė nenaudosianti branduolinių ginklų, jeigu prieš ją nebus surengtas atominis puolimas. Po Sovietų Sąjungos žlugimo 1991 m. Rusijos karo strategai labiau kliošė savo šalies milžiniškais branduoliniais ištekliais, nes armijoje sumažėjo karių, o įprastinės ginkluotės pajėgos labai sumenko. Pastaraisiais metais pareigūnai kūrė naują Rusijos oficialios karinės programos versiją.

Nobelio literatūros premiją laimėjo vokiečių rašytoja

Stokholmas, spalio 8 d. (AFP/BNS) – 2009 m. Nobelio literatūros premija atiteko komunistinėje Rumunijoje gimusiai vokiečių rašytojai Herta Mueller, pranešė Karališkoji Švedijos mokslų akademija.

Rašytoja Herta Mueller.

SCANPIX nuotr.

56 metų H. Mueller, kuri rašo apie gyvenimą slogaus komunistinio režimo valdomoje Rumunijoje, Akademija pavadino rašytoja, kuri „su poezijos koncentracija ir prozos atvirumu vaizduoja bedalių krašto vaizdą”.

Vokietijos pilietybę turinti romanistė ir poetė yra kilusi iš šeimos, priklausiusios vokiškai kalbančiai Rumunijos mažumai. Jos tėvas Antrojo pasaulinio karo metais tarnavo Vokietijos SS, o motiną Rumunijos

komunistai po 1945 m. deportavo į priverčiamąjį darbo stovyklą Sovietų Sąjungoje.

H. Mueller iš savo pirmojo vertėjos darbo buvo atleista, nes atsisakė dirbti nekenčiamai diktatoriaus Nicolae Ceausescu slaptajai policijai „Securitate”. Ji nusprendė paskirti savo gyvenimą literatūrai, o pirmieji jos darbai buvo slapta išvežti iš šalies. 1987 m., dveji metai prieš Berlyno sienos griuvimą, H. Muller su vyru emigravo į Vakarų Vokietiją.

Kaip rašytoja ji debiutavo 1982 m. su apsakymų rinkiniu „Žemumos” (Niederungen), kurį Rumunijos valdžia cenzūravo. 1984 m. Vokietijoje buvo išleista necenzūruota knygos versija. Skaitytojams patiko jos kūrinyje apie gyvenimą Rumunijos kaime, kuriame žmonės kalba vokiškai. Vėliau Rumunijoje buvo išleistas „Slegiantis tango” (Drückender Tango).

Garbingos premijos laureatei atiteks 10 mln. Švedijos kronų (3,7 mln. litų), auksinis medalis ir diplomai, kuriuos per Stokholme įvyksiančias iškilmes jam įteiks Švedijos karalius Carl XVI Gustaf. Iškilmės įvyks gruodžio 10 d., kai minimos premijų įsteigėjo Alfredo Nobelio mirties metinės.

EUROPA

BRIUSELIS

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen paragino Rusiją padėti organizacijai kovoti su sukilėliais Afganistane, taip pat mokytis bei apginkluoti Afganistano saugumo pajėgas. Per spaudos konferenciją Briuselyje A. F. Rasmussen paragino ir NATO sąjungininkes Europoje siųsti daugiau karių į šią nesantaikos apimtą šalį, nes priešingu atveju santykiai didžiausios pasaulyje karinės organizacijos viduje gali pablogėti.

ROMA

Italijos Konstitucinis Teismas skaudžiai smogė ministrui pirmininkui Silvio Berlusconi – panaikinta įstatymu jam taikyta apsauga nuo baudžiamojo persekiojimo. 15 Konstitucinio Teismo teisėjų nusprendė, kad minimas įstatymas yra antikonstitucinis, tad dvi S. Berlusconi baudžiamosios bylos gali būti atnaujintos. S. Berlusconi kaltinamas savo buvusiam mokesčių advokatui sumokėjęs 600,000 dolerių mainais į melagingus liudijimus per du dešimtmečio teismo procesus.

MINSKAS

Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Sergej Oleinik sakė, kad pastaruoju metu vyksta aktyvus dialogas su Washingtonu dėl Baltarusijos ir JAV atstovybių visų etatų atkūrimo. S. Oleinik pridūrė, kad ES pasirengusi suteikti makroekonominę pagalbą Baltarusijai. Baltarusijos URM vadovas paaiškino, kad Stambule įvyko Baltarusijos URM susitikimas su Tarptautinio valiutos fondo vadovybe. Atsakydamas į klausimą, kokios sumos iš ES gali tikėtis Baltarusija, ministro pavaduotojas sakė, kad „omenyje turimi keli šimtai milijonų dolerių”.

LONDONAS

Amerikietis 83 metų veteranas perdavė Vokietijai dvi vertingas knygas, kurias Antrojo pasaulinio karo metais išvežė iš Vokietijos kaip „suvenyrus”. Washington JAV nacionaliniame archyve surengtų iškilmių metu Robert Thom perdavė 400 metų senumo knygas Vokietijos ambasadoriui, pranešė BBC. Abi retas knygas R. Thom aptiko Vakarų Vokietijos druskų kasyklose, kur jos buvo paslėptos nuo sąjungininkų aviacijos

bombardavimų. Anuomet, kaip dauguma kitų vertybių, knygos buvo laikomos Merkerso druskos kasyklų požemiuose netoli Frankfurto.

SUCHUMIS

Nuo Gruzijos atsiskyrusios Abchazijos užsienio reikalų ministras Sergej Šamba pareiškė, kad „Laisvės” radijo atstovai kreipėsi į jį, siūlydami organizuoti šios radijo stoties transliavimą separatistinės respublikos teritorijoje. „Laisvės” radijas lapkritį planuoja pradėti transliaciją į Abchazijos ir Pietų Osetijos teritoriją. Bendrovės atstovas pareiškė, kad laida bus „siekiama sutaisyti ir nutiesti tiltus tarp įvairių šalių”.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin, susitikęs su rašytojais, atsakinėjo į jų klausimus ir apie malonę suteikimą buvusiam naftos bendrovės „Jukos” savininkui Michail Chodorkovskij, ir apie publicisto Aleksandr Podrabinek persekiojimą. Atsakydamas į klausimą apie malonę Chodorkovskij, V. Putin pabrėžė, kad tokia galimybė numatyta įstatyme, tačiau, kad norėdamas ja pasinaudoti, nuteistasis turi visiškai pripažinti savo kaltę ir pateikti atitinkamą prašymą.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV valdžia išleis iš viso apie 150 mlrd. dol. karių išvedimui iš Irako laikotarpiu nuo 2009 iki 2014 m., remdamasi Kongreso Biudžeto valdyba, pranešė Ispanijos naujienų agentūra EFE. Valdybos duomenimis, JAV izdo metinės sąnaudos kariuomenei išvesti iš Irako sumažės nuo maždaug 70 mlrd. dolerių 2009 m. iki pusės milijardo 2014 m. Kadangi visi JAV kariai paliks Iraką iki 2012 m. antrojo ketvirčio, beveik visos lėšos 2012–2014 m. (maždaug 11 mlrd. dolerių) bus skirtos Irake panaudotų įrenginių remontui, taip pat jų sugrąžinimui į JAV.

JAV prezidentas Barack Obama kitą mėnesį išvyks į pirmą oficialią kelionę po Azijos šalis, kurios metu aplankys Japoniją, Singapūrą, Kiniją ir Pietų Korėją, taip pat dalyvaus derybose dėl svarbių ekonomikos, prekybos ir pasaulinio saugumo klausimų. Ši kelionė bus iki šios svarbiausias B. Obama mėginimas stiprinti gyvybiškai svarbius JAV ryšius su įtakingiausiomis Azijos šalimis.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp. primena visiems, norintiems nudžiuginti savo artimuosius bei pasveikinti su Šv. Kalėdom, jog siuntinius būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki SPALIO 20 d.

Siuntinių surinkimo vietas
iš namų: 630-774-2136

Atlantic Express Chicago 2719 W 71st Street, Chicago, IL 60629 Tel: 773-654-7913	„Two rivers” (Bravo) 10987 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-8175	„Batalaika Mundelein” 370 S. Main St., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-586-6660
„Lituvėlė” 5741 S. Harlem Avenue, Chicago, IL 60637 Tel: 773-788-1362	„Batalaika Wheeling” 315 E. Duane Road, Wheeling, IL 60090 Tel: 847-215-1616	„Batalaika Glen Ellyn” 22 W. 333 S. Duane Road, Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-790-1094

www.atlanticexpresscorp.com

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Gomelsky taurės varžybas laimėjo „Panathinaikos“

Legendinio trenerio Alexander Gomelsky vardo taurės varžybose pergale šventė Atėnų komanda.

Maskvoje vykusiame turnyre,

baigiamosiose varžybose Atėnų „Panathinaikos“ 78:72 nugalėjo Maskvos CSKA komandą. „Panathinaikos“ gretose nežaidė Šarūnas Jasikevičius, kuris dar sveiksta po kojos operacijos. Čempionams daugiausia taškų pelnė Nikola Pekovič – 22, Vasileios Spanoulis – 19. CSKA 17 taškų pelnė Trajan Langdon, 14 – Jon Robert Holden. Ramūnas Šiškauskas pelnė 5.

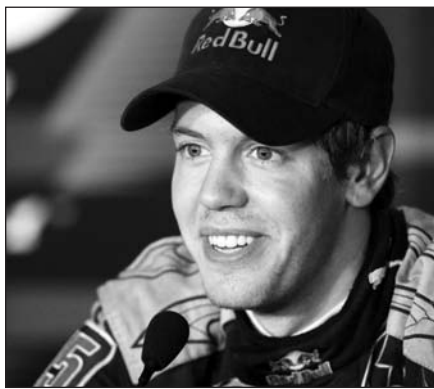
Trečiąją vietą turnyre laimėjo Vilniaus „Lietuvos rytas“. Jis po pratęsimo 94:90 nugalėjo Liberec „Triumf“ komandą. Daugiausiai taškų vilniečiams pelnė Justas Sinica – 26, Steponas Babrauskas – 17, Milko Bjelica – 14. „Triumf“ 18 taškų pelnė Nikita Shabalkin.

Japonijos „Didįjį prizą“ laimėjo S. Vettel

Penkioliktajame šių metų „Formulė-1“ pasaulio čempionato rate Japonijoje pergale iškovojo „Red Bull“ komandos pilotas Sebastian Vettel.

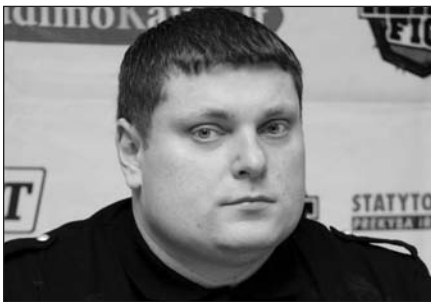
Japonijoje ketvirtąją vietą šį sezoną iškovojo Sebastian Vettel nuo pat lenktynių pradžios užsiėmė pirmąją vietą ir neleido nė vienam pilotui priartėti. Antrąją vietą iškovojo „Toyota“ lenktynininkas Jarno Trulli, o trečią vietą laimėjo čempiono vardą praradęs Lewis Hamilton.

Iki čempionato pabaigos likus dviem ratams, sezono pirmąją Jensen Button, turintis 85 taškus. Antroje vietoje yra jo komandos draugas Rubens Barrichello – 71 taškas. Tre-

čioje vietoje S. Vettel – 69 taškai. Tik šie trys lenktynininkai dar gali kovoti dėl čempiono vardo. Kitas ratas vyks Brazilijoje spalio 18 dieną.

Pasaulio galiūnų čempionate laimėjo lietuvis

Pirmąją kartą stipriausiu pasaulio galiūnu tapo Žydrūnas Savickas. Maltoje vykusiame „World's Strongest Man“ galiūnų varžybose pirmąją kartą auksu pasipuošė daugkartinis Lietuvos čempionas Žydrūnas Savickas. 2002, 2003 ir 2004 metais antrą vietą laimėjęs lietuvis šiais metais aplenkė penkis kartus šio turnyro nugalėtoją Mariusz Pudzianowski.

Rio de Janeiro – 2016

Pirmą kartą Pietų Amerikos žemynė 2016 metais vyks vasaros olimpiada.

Spalio 2 dieną Kopenhagoje vykusioje 121-oje Tarptautinio olimpinio komiteto posėdyje rengti 2016 metų olimpinės žaidynės buvo išrinktas Rio de Janeiro.

Netikėtai po pirmojo balsavimo rato mažiausiai taškų surinko daug

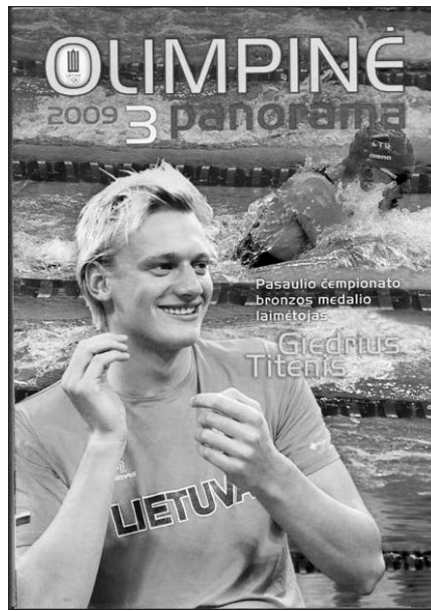
galimybių laimėti laikyta Čikaga. Po antrojo balsavimo rato buvo pašalintas Tokijas, o paskutiniajame balsavimų rate iškrito Madridas.

2014 metais antrasis pagal populiarumą sporto renginys – Pasaulio futbolo čempionatas taip pat vyks Rio de Janeiro.

Parengė **Paul Triukas**

Naujas „Olimpinės panoramos“ žurnalo numeris

Naujo „Olimpinės panoramos“ numerio viršelis.

EDVARDAS ŠULAITIS

Mus jau pasiekė naujas Vilniuje leidžiamos „Olimpinės panoramos“ numeris (2009 m. nr. 3), kuriame yra aprašomi praėjusios vasaros įvykiai. Šis Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) leidžiamas ketvirtinis žurnalas savo 64 puslapiuose pateikia daug įdomios medžiagos.

Užsienyje gyvenančius žurnalo skaitytojus, be abejo, labiausiai sudomins straipsnis apie VIII Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, įvykusias birželio 25–28 dienomis, skirtas Lietuvos vardo tūkstantmečiui bei „Vilniui – Europos kultūros sostinei 2009“ paminėti. Jame rašoma, kad čia dalyvauti susirinko per pustrėčio tūkstančio sportininkų iš Lietuvos ir daugiau kaip pusė tūkstančio užsienio lietuvių.

Įdomu paminėti, jog šiose žaidynėse dalyvavo 521 lietuvis iš 16 užsienio valstybių. Daugiausiai atvyko iš JAV – 97, iš Kanados tik dviem mažiau – 95. Netikėtumą pateikė Australijos lietuviai, iš tolimojo krašto atsuntę 70 sportininkų.

Žurnale cituojamas nuolatinis Australijos delegacijos vadovas Antanas Laukaitis, kuris pareiškė: „Daugelis atvykusiųjų yra antra ar trečia išieivių karta ir Lietuvoje lankosi pirmą kartą. Jie stebėjosi bei žavėjosi, kaip Lietuvoje visur žalia ir gražu.“

Čia reikia pažymėti ir mažiausiai sportininkų atsuntusius kraštus. Tai Liuksemburgas, Prancūzija, Ispanija, Suomija, Švedija ir Argentina, iš kur pasirodė tik po vieną sporto entuziastą.

Straipsnyje paskelbta, kad kitos IX Pasaulio lietuvių sporto žaidynės bus surengtos po ketverių metų – 2013 m. birželio 27–30 d. taip pat Lietuvoje, jas skiriant S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų jubiliejui paminėti.

Apie žiemos olimpinės žaidynes

Leidinyje rašoma ir apie Vancouver mieste įvyksiančias ateinančią žiemą olimpinės žaidynes, kurioms ruošiasi tik keturi Lietuvos slidininkai – visaginiečiai Irena Terentjeva ir Aleksejus Novoselskis bei ignaliniečiai Mantas Strolia ir Modestas Vaičiulis. Iš jų pirmieji trys jau yra įvykdę olimpinį A normatyvą, o M. Vaičiulis šio tikslo dar siekia. Ir

2010 m. sausio 18 d. pasibaigus atrankos varžyboms, Tarptautinė slidinėjimo federacija paskelbs sportininkų, įvykdžiusių olimpinis normatyvus, sąrašą.

Žurnale pateikiama informacija, kad rugsėjo 4 d., likus 160 dienų iki Vancouver žiemos olimpiadų pradžios, LTOK lankėsi Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė. Ji buvo susitikusi su LTOK prezidentu Artūru Poviliūnu, aptarė bendravimo su lietuvių bendruomene galimybes Vancouver vykiančių žaidynių dienomis. Rašoma, jog spalio mėnesį G. Damušytė su kitų šalių ambasadoriais lankysis Vancouver – apžiūrės trasas, sporto bazes, olimpinį kaimelį, susitiks su organizacinio komiteto vadovais.

LTOK prezidento A. Poviliūno žodis

Kaip ir kiekviename „Olimpinės panoramos“ numeryje į skaitytojus prabyla LTOK prezidentas A. Poviliūnas ir žurnalo redaktorius Bronius Čekanauskas.

Šį kartą noriu pasidalyti kai kuriomis LTOK prezidento mintimis. Jis rašo: „Mielieji skaitytojai, sakoma, kad viščiukus skaičiuoja rudenį. Ruduo prasidėjo, tad sporto organizacijos ėmė skaičiuoti ne tik medalius, bet ir pinigus. Pradėsiu nuo sporto pergalių. Vos per aštuonis šių poolimpių metų mėnesius Lietuvos sportininkai pagal Europos ir pasaulio čempionatuose iškovotų medalių skaičių jau pralenkė 2005-uosius – pirmuosius metus po Atėnų olimpiadų žaidynių. Jau iškovota dešimt olimpiadų rungtų medalių: po penkis pasaulio ir Europos čempionatuose (prieš ketverius metus iškovoti trys ir penki per visus 2005-uosius). Be to, mūsų šalies atletai Europos jaunimo čempionatuose šiemet iškovojo devynis medalius.“

Malonu, kad šiemet Lietuvos sportininkų pasiekti rezultatai lenkia ne tik kaimynų latvių ir estų, bet ir daugelį didesnių bei turtingesnių valstybių. Džiaugiuosi ir tikiu, jog tai dar ne paskutiniai medaliai šiais metais, nors lėšų stygius verčia veržtis diržus vis stipriau.

Jeigu pradėtume kalbėti apie pinigus, deja, neišgirstume nieko paguodžiančio. Kitamet Lietuvos sportui iš valstybės biudžeto numatyta skirti tik 24 mln. litų. Mūsų kaimynai latviai, sumažinę sporto biudžetą du kartus, turės 67 mln. Lt, o estai, kurių gerokai mažiau nei lietuvių, sporto lėšas apkarpe irgi du kartus, gaus apie 18 mln. litų.

Tiesa, Seimo valdančiosios daugumos atstovai lyg ir žada padidinti sportui skiriamą sumą. Bet kol kas tai tik geri norai...

Viskas bus sprendžiama rudenį. Taigi laukia nervingas ruduo. Pertvarkymas ir pasikeitimai neaplenks Kūno kultūros ir sporto departamento, rengsime visuomeninių sporto organizacijų forumą ir lauksime valdžios atsakymų į sporto valdymo, finansavimo, strategijos ir kitus klausimus.“

„Olimpinės panoramos“ adresas: Olimpiečių g. 15, LT-09200 Vilnius, Lietuva. Čia galima kreiptis šio įdomaus leidinio redakciniais ir administraciniais reikalais.

Kalba visuomenininkė Marija Remienė.

Cicero lietuvių subuvime kalbėta apie JAV LB XIX Tarybos I sesiją

EDVARDAS ŠULAITIS

Pirmąjį spalio mėnesio sekmdienį po lietuviškų šv. Mišių (jas atnašavo į Lietuvą išvykusį kun. dr. Kęstutį Trimaką pavaduojantis kunigas Antanas Gražulis, SJ) į kavine vadinamą kambarį Šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastate susirinkę tautiečiai išgirdo porą pranešimų iš rugsėjo 25–28 dienomis Denver, CO vykusios JAV LB XIX Tarybos I sesijos.

Pirmoji pranešimą padarė ilgametė tarybos narė, buvusi JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. Ji pastebėjo, kad visas tris dienas teko išbūti viešbutyje posėdžiaujant ir paties Denver miesto pamatyti nebuvo galimybės, nors dienos pasitaikė gražios.

Pranešėja pažymėjo, jog dalyvavimas sesijoje nemažai kainavo (apie 500 dol. kelionė ir viešbutis, apie 200 dol. registracijos mokestis, į kurį įėjo ir maitinimas). Visas išlaidas turėjo apsimokėti patys posėdžiautojai, nes taip jau buvo sutarta iš anksto (taip buvo ir anksčiau).

M. Remienė sakė, kad buvo išklausti įvairūs pranešimai, vyko diskusijos komisijose. Išrinkta nauja valdyba. Pirmininku liko Vytautas Maciūnas, nes buvo tik vienas kandidatas. Taip pat buvo išrinktas Garbės teismas, Kontrolės ir Įstatų komisijos, prezidiumas ir kt.

Kalbėtoją sužavėjo šv. Mišios, kurias laikė Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas emeritas prelatas Albertas Kantautas, pasakęs ir gražų pamokslą. M. Remienė maloniai nustebo daug narių – „trečiabangių“, kai kurie jų pasirodė suvažiavimo pokylio meninėje dalyje.

Kiek daugiau minčių apie sesiją pateikė kita Cicero sekmadieninių susirinkimų lankytoja Milda Šatienė, kuri paminėjo, kad kita sesija numatyta Orlando mieste Floridoje. Ji papildė pirmosios kalbėtojos pateiktas žinias.

Lankėsi ir tolimi svečiai

Susitikime dalyvavo ir tolimi svečiai – iš Cape Code, MA, atvykę Rimantas ir Dalia Ivaškos, kurie išvakarėse kartu su Vytautu ir Birute Zalatoriais (Ivaškų sūnus yra vedęs Zalatoriūtę) lankėsi Lietuvių Fondo surengtame prezidento Valdo Adamkaus pagerbimo pokylyje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Dalia buvo pakviesta trumpai pakalbėti, pasidalyti mintimis apie jų apylinkę prie Atlanto vandenyno.

Buvo malonu pamatyti ilgokai sirgusią ir negalėjusią atvykti ilgametę mūsų subuvimų lankytoją Gabrielę Ročkienę, kuri, atrodo, nugalėjo savo ligą. Apie tai kalbėjo jos nuoširdi prižiūrėtoja Agnė Nezemcovienė.

Išvyka į Čikagos katedrą

JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas ir kartu lietuvių atstovas Cicero miesto valdyboje Mindaugas Baukus pranešė, kad yra gautas nemokamas autobusas, kuris ciceriečius nuveš į Lietuvos tūkstantmečiui skirtas šv. Mišias, spalio 25 d. 3 val. p. p. vyksiančias Čikagos katedroje miesto centre. Šv. Mišias koncelebruos kardinolas Francis George ir Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. SJ.

Norinčiųjų į šias pamaldas vykti užsirašė daugiau nei 30 tautiečių.

Dailininkas Stasys Eidrigevičius tapo aktoriumi

„Stasy, atsibusk! Tuoj prasidės buzkaši!“ – taip prasideda Tarptautinio Kauno kino festivalyje rodomas filmas „Buzkaši – stepių daina“, kuriame vieną pagrindinių vaidmenų atlieka pasaulinio garso lietuvių dailininkas Stasys Eidrigevičius (dailininką gerai pažįsta ir Čikagos meno mylėtojai, jis čia yra suruošęs ne vieną parodą – „Draugo“ red.). Netrukus kino mylėtojai bei šio Lenkijoje gyvenančio lietuvių menininko gerbėjai turės galimybę į jį kreiptis tiesiogiai, nes spalio 10–12 dienomis Kaune ir Vilniuje Stasys Eidrigevičius kartu su režisieriumi Jacques Debs Kauno kino festivalio žiūrovams patys pristatys filmą „Buzkaši – stepių daina“.

„Filmas pasakoja meilės istoriją, pasitelkdamas poezijos, dailės ir, žinoma, kino mūzas. Prancūzijoje ir Uzbekistane kurta juosta – tai režisieriaus meistriškai nupinta dokumentinė, mitologinė, vaidybinė, pasakos pynė. Nepaisant to, kad Stasys Eidrigevičius vaidina save, dailininką, jo vaidmuo tarytum atitolina nuo dokumentiškumo – jis yra žiaurios tradicinio uzbekų žaidimo buzkaši liudininkas: piešia žaidime dalyvaujančių vyrų portretus, kuria dekoracijas žaidimo veiksmui. S. Eidrigevičiaus vaidmuo bei jo kūryba meistriškai paklūsta režisieriaus įkvėpimui, o pasakotojo cituojamos garsaus XIV amžiaus persų poeto Hafizo meilės poemos paverčia istoriją mistiška stepių pasaka“, – 2009 metais sukurta filmą apibūdina Tarptautinio Kauno kino festivalio direktorė Ilona Jurkonytė.

Festivalio programoje „Visos mūzos“ rodomas filmas „Buzkaši – stepių daina“ užbaigs festivalio dienas Kaune ir spalio 12-ąją pradės į Vilnių persikėlusį kino renginį.

Juostos „Buzkaši – stepių daina“ siužeto atspirtis – meilės trikampis. Dviems vyras simpatizuojanti ir išrinkti negalinti Mohabat nusprendžia tekėsianti už to, kuris nugalės buzkaši varžybose. Poetas ir dailininkas turi pereiti kalnus ir stepes, kad susirungtų triukšmingoje ir dulkėtoje raitelių kovoje ir laimėtų gražuolės Mohabat ranką ir širdį. Tradicinio Rytų kraštų žaidimo buzkaši taisyklės griežtos – jį laimės vyrų kuopa, pirmoji sutvardžiusi avino kūną be galvos.

Dirbdamas prie šio filmo, S. Eidrigevičius 40 dienų piešė senosios persiškos meilės istorijos versiją. Dai-

lininko piešiniai atveria ir uždaro filmo dalis, panašiai kaip knygos skyrių iliustracijos. Juostoje kinas kūrybiškai susilieja su atpažįstamu S. Eidrigevičiaus braižu.

Šiomet pirmą kartą Tarptautinio Kauno kino festivalio pristatoma programa „Visos mūzos“ apima 9 filmus apie meną ir menininkus, meno pasirinktį, kūrybos džiaugsmą ir kančias bei kino santykį su kitais menais.

„Buzkaši – stepių daina“ darbų pertrauka Uzbekistane.

Trečiąkart Kaune ir Vilniuje organizuojamas festivalis iš viso žiūrovams parengė keturias filmų programas – „Platus kampas“, „Visos mūzos“, „Muzika, keičianti pasaulį“ ir „Šiaurės garsai kine“ – su daugiau kaip trisdešimt kino juostų – apie 80 filmų seansų. Iki spalio 11 dienos vakaro Kauno kino teatre „Romuva“ šurmuliuosiantis festivalis spalio 12–18 dienomis didžiąją dalį atvežtų filmų rodys Vilniaus „Pasakoje“.

Grafikas Stasys Eidrigevičius gimė 1949 m. Mediniškiuose, Lietuvoje. Nuo 1980-ųjų gyvena Lenkijoje. Jis – įvairialypis menininkas, kuriantis iliustracijas knygoms, fotografiją, plakatus, instaliacijas ir kt. Menininkas yra įvertintas apdovanojimais už knygų iliustravimą, grafikos darbus, plakatų meną Lenkijoje, Ispanijoje, Suomijoje, Japonijoje ir kitose šalyse.

Jacques Debs – prancūzų režisierius, scenarijų autorius ir filmų prodiuseris. Dirba su Prancūzijos televizijomis, kurioms sukūrė beveik 100 dokumentinių filmų, rodytų tarptautiniuose festivaliuose visame pasaulyje. Režisierius domisi nutolusiomis regionais ir kultūromis, kur mūsų suvokimas išbandomas, o mūsų susikurtos vertybės kelia abejones.

Alfa.lt

Daliai ir Rimantui Ivaškomis iš Rytų pakrantės buvo įdomu susipažinti su Cicero lietuviais.

Gabrielė Ročkienė po ilgesnės pertraukos vėl tarp Cicero lietuvių. Kairėje jos prižiūrėtoja Agnė Nezemcovienė. **Edvardo Šulaičio** nuotraukos

Sasnava

Sasnava – didžiausias miestelis Sasnavos kaimiškojoje seniūnijoje, Marijampolės savivaldybėje; 13 km nuo Marijampolės miesto į šiaurės rytus. Miestelis įsikūręs abipus kelio Marijampolė-Kaunas, turi patogų susisiekimą su Marijampolės centru ir kitais miestais. Per seniūniją nutiestas geležinkelis Kaunas-Šeštokai bei svarbi automobilių magistralė „Via Baltica“. Šiaurės ir rytų pusėje seniūniją puslankiu juosia miškai, priklausantys Sasnavos ir Varnabūdės girininkijoms. Miškai užima 25,3 proc. seniūnijos ploto. Vakarine Sasnavos dalimi teka upė Sasna – dešinysis Šešupės intakas.

LR Prezidentas 2005 m. gegužės 3 d. dekretu Nr. 284 patvirtino Sasnavos miestelio herbą. Sasnava istorinio herbo neturėjo. Dailininko Rolando Rimkūno parengtame herbo etalone sidabriniam lauke vaizduojamas juodas kiškis, virš jo aštuoniakampė raudona žvaigždė. Pavaizduoti kiškį nuspręsta kaip vienos miesto vardo kilmės versijos simbolį, o žvaigždę – primenant garsius iš Sasnavos krašto kilusius žmones. Daugelyje senųjų pasaulio kultūrų kiškis buvo „mėnulio žvėris“, nes tamsios mėnės matomos dangaus šviesulyje per pilnatį, primena šuoliuojantį kiškį. Kiškis – budrumo, sumanumo, miklumo įsikūnijimas. Aštuoniakampė žvaigždė – kūrybingumo ir derlingumo išraiška. Sidabrinė skydo spalva heraldikoje reiškia dorumą, skaisumą ir turtą.

1928–1938 m. Sasnavoje pagal architekto E. A. Fryko projektą pastatyta didinga mūrinė Švč. Mergelės Marijos Vardo bažnyčia. Tai vienas puošniausių sakralinių pastatų Užnemunėje. 1930 metais, pažymint Vytauto Didžiojo paveikslą kelionę per Lietuvą, buvo pasodintas ąžuolas, vienas iš kelių medžių – gamtos paminklų Sasnavoje.

Istorijos metraščiuose Sasnos kraštas minimas jau XIV a. Kryžiuočių ordinas, ruošdamasis žygiams į Lietuvą, pirmiausia siūsdavo žvalgus iširti planuojamų žygių maršrutą, surasti vietas, tinkamas sustoti, nakvynei, kad jose būtų vandens, pašaro arkliams. Žvalgų pranešimai išliko, ir juos tyrinėjęs istorikas J. Totoraitis nustatė, kad 1384–1402 m. yra aprašyti 4 iš Instenburgo (Įsruties) per Sūdovą eję kryžiuočių keliai. Visi jie ejo per Šešupę ir jos baseiną. „Yra vienas smulkiai aprašytas kelias iš Instenburgo per prūsų vietas, per Liepuoną, Zelvo upelį (Zanila), tekančią į Širvintą, per Širvintą, Rausvę ir Šešupę, nuo kurios dar devynios mylios kelio, kur reikia devynių tiltų per Šešupę, per Sasną“.

Tai, atrodo, yra pirmas Sasnos upės, nuo kurios vardą ir gavo miestelis Sasnava, paminėjimas. Kalbininkas K. Būga rašo, kad „Sūdovos srities Sasna (upė) ir Sasnava (miestelis), kurioje šiandien gyvena lietuviai, laikytinos yra prūsiškais vardais. (...) Sasnos (šalies) ir Sasn(i)o (gyventojų) vardo reikšmę išaiškina mums 1303 m. srities pilies vardas Sassenpile (...) Tautvardis sasnis arba sasnas reiškia „kiškį, vok. Hase“. Pagal K. Būgą, 1263, 1268 m. istoriniai šaltiniai mini ir sritį, vadintą Sasna, buvusią tarp Liubavo ir Galindos, pietvakarinėse senosiose prūsų žemėse.

Po Sasnavos kaimo įsikūrimo gyventojų skaičius pamažu didėjo. Sasnava ir aplinkiniai kaimai administraciniu požiūriu priklausė Kvietiško, esančio prie Marijampolės, raktui, vėliau, iki Pirmojo pasaulinio karo – Kvietiško valsčiui. Po Lenkijos-Lietuvos valstybės trečiojo padalijimo Sasnava, kaip Užnemunės dalis, priklausė Rytų Prūsijai, ji pažymėta ir 1795–1800 m. bei 1807 m. Prūsijos valdžios sudarytuose Užnemunės žemėlapiuose.

1807–1812 m. Sasnava, kaip ir visa Užnemunė, priklausė Prancūzijai, buvo Napoleono imperijos dalis. 1812 metais per dabartinę seniūniją į Rusiją žygiavo Napoleono armija, o po pralaimėjimo tų pačių metų pabaigoje imperatorius Napoleonas pašešupiu per Sargučių kaimą rogemis bėgo atgal į Paryžių.

Caro valdžios, Spaudos draudimo metais dabartinės Sasnavos seniūnijos kaimuose aktyviai veikė daraktoriai ir knygnešiai. Žymiausias jų – sasnietis Jonas Luobikis. 1887 m. Sasnavoje pradėjo veikti valdžios atidaryta rusiška pradžios mokykla, 1906 m. parapijos biblioteka-skaitykla.

Po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Sasnava tapo to paties pavadinimo valsčiaus centru. 1933 m. pastatytas naujas dviejų aukštų pradžios mokyklos pastatas.

Sasnavos apylinkių žmonės aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Sasnavos ir Puskelnių ūkininkai dalyvavo 1935-ųjų valstiečių streike. Po Antrojo pasaulinio karo Sasnavos valsčiaus, kaimuose vyko ginkluotas antitarybinis pasipriešinimas okupantams. Čia veikė Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės partizanai. Iš seniūnijos į Sibirą buvo ištremta apie 50 šeimų.

Sasnavos krašte gimė daug visoje Lietuvoje garsių žmonių. Tai LR ministras pirmininkas ir valstybės Prezidentas Kazys Grinius; Nepriklausomos Lietuvos generolai J. Bulota, J. Grigaitis ir A. Gustaitis, žymus aviakonstruktorius, lėktuvų AMBO kūrėjas ir statytojas; kunigas, istorikas, kraštotyrininkas ir statybininkas J. Reitelaitis, mokytojas, I, II ir III Seimų narys, Lietuvos socialdemokratų partijos veikėjas V. Galinis, dailininkas ir skulptorius P. Deltuva, filologas ir kunigas K. Ambrasas, Kovo 11-osios nepriklausomybės Akto signataras, istorikas ir rašytojas G. Ilgūnas, fizikos ir matematikos mokslų daktaras D. Grabauskas, Sasnavoje gilų pėdsaką paliko ilgametis parapijos klebonas, bažnyčios statytojas kunigas S. Česna, paminėtinas savanoris, Lietuvos kariuomenės majoras K. Ramanauskas bei kiti.

Sutrupinta

Parengė **Aušra Valaitienė**
www.grazitumano.lt

A † A LISAI KRIVICKIENEI

užbaigus šią žemišką kelionę, liūdesyje likusiems vyrui JUOZUI KRIVICKUI, JAV LB Kaimo Fondo veiklos bendradarbiui ir LB Krašto valdybos išdininkei, J. Krivicko seseriai DAINAI KRIVICKAITEI bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

JAV LB Krašto valdyba

DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Nepriklausomo sąskaitybininko pranešimas apie DF apskaitą

Paskutiniame Draugo fondo (DF) metiniame posėdyje buvo nutarta duoti patikrinti Fondo apskaitos knygas profesionaliam nepriklausomam sąskaitybininkui. Fondo apskaitų knygos buvo patikėtos Alvydui J. Jonikui, Certified Public Accountant (10731 Haas Drive, Palos Park, Illinois 60464, tel.: 708-627-5059).

Š. m. rugsėjo 14 d. DF gavo A. Joniko pranešimą apie Fondo vedamą apskaitą nuo 2007 m. sausio 1 d. iki tų metų gruodžio 31 d. Žemiau pateikiame keletą to pranešimo ištraukų.

Draugo fondo info

My procedures and findings are as follows:

To evaluate the mathematical accuracy of checking account registers, I re-calculated the check registers and compared check register balances to the bank statements, I found the calculations presented in the

check registers to be mathematically accurate in all material respects and reconcilable to bank statements.

(...)

I found the balances and totals as presented in the Draugas Foundation-Financials Final 01/01/07 to 12/31/07 were accurately reflected in the Illinois Charitable Organization Annual Report for the Draugas Foundation for the year ended December 31, 2007 and to the Return of Organization Exempt from Income Tax (IRS Form 9909) for the Draugas Foundation for the tax year ended December 31, 2007 in all material respects.

This report is intended solely for the information and use of the Draugas Foundation and is not intended to be and should not be used by anyone other than these specified parties.

Alvydas J. Jonikas
Palos Park, Illinois

KUBOS AGONIJA

Atkelta iš 3 psl. su šia gražia ir tokia artima sala, bet toks politinių kalinių skaičius JAV yra nepriimtinas. JAV jau padarė nemažai lengvatų: leidžia giminėms siųsti neribotą sumą pinigų ir kitą paramą, kurios F. Castro neleidžia. Komunistinė valdžia bijo sušvelninti kontrolę, nors permąnų labai reikia, norint palengvinti eilinių kubiečių gyvenimą. Padėtis yra labai nenormali ir ji turi keistis. Atrodo, JAV nori padėti ir pradėti diskusijas. JAV Kongrese ir Senate yra nemažai juodaodžių narių, yra susidaręs „Black Caucus“ ko-

mitetas, į kurį įeina politikai, turintys daugiausia stiprias socialistines pažiūras. Prieš keletą savaičių šeši ar aštuoni iš jų važiavo į Kubą, matėsi su abiem Castro ir kitais valdžios atstovais. Bet kai kurie grįžę buvo santūrus, nes pastebėjo, kad Kubos valdžioje juodaodžiai beveik visiškai nedalyvauja, nors apie 70 proc. visų gyventojų yra juodaodžiai. Atrodo, netrukus bus bandoma kažką keisti ir, reikia tikėtis, kad ši graži sala sugrįš į laisvą pasaulį.

Parengė **Stasys Surantas**

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

„DRAUGO“ ŠIMTMEČIO POKYLIS

spalio 17 d., šeštadienį,

Willowbrook pokylių salėje 8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

Garbės svečias **prof. Vytautas Landsbergis**

Kokteiliai – 5 val. p. p., vaisės – 6 val. v.

Muzikinė programa – Kęstutis Daugirdas ir jo grupė.

Šokiams gros Algimantas Barniškis

(Pageidautina vakarinė apranga)

Bilietus (100 dol. asmeniui, studentams iki 25 m. – 50 dol.) galite nusipirkti internetu per saugią „Paypal“ sistemą, atsiskaitant su kreditine kortele (daugiau informacijos rasite „Draugo“ svetainėje adresu: www.draugas.org) arba „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel.: 773-585-9500; Fax.: 773-585-8284

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Spalio 10 d., šeštadienį, 8 val. v.** Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (tel.: 630-669-4055) ir spalio 11 d., sekmadienį, 5 val. p. p. restorane „Two Rivers“, 10997 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439 (tel.: 630-257-8178) koncertuos Lietuvos estrados žvaigždė Rūta Morozovaitė ir humoristas Raimondas Bingelis. Kviečiame atvykti.

◆ **Kviečiame į Lietuvos šaulių sąjungos 90-mečio įkūrimo ir šaulių sąjungos tremtyje 55 metų atkūrimo sukakčių minėjimą-pokylį š. m. spalio 10 d., šeštadienį, 6 val. v.** Šaulių namuose, 2417 W. 43th Street, Chicago, IL 60632. Tel. pasiteiravimui: 773-434-3713.

◆ **Spalio 10 d., šeštadienį, 5:30 val. p.p.** Lietuvių dailės muziejuje, PLC vyks dailininko Rimo Čiurlionio parodos atidarymas.

◆ **Spalio 11 d. 1 val. p. p.** Lietuvos Dukterys ruošia iškilmingus metinius pietus, kurie įvyks „Camelot“ restorane, 8624 West 95th St., Hickory Hills. Kviečiame visą lietuvišką visuomenę savo dalyvavimu prisidėti prie šios organizacijos kilnių labdaros darbų. Vietas užsisakyti galite paskambinę Gražinai Kazėnienei tel.: 630-272-9131 ir Aldonai Rukuižienei tel.: 708-499-4845.

◆ **Spalio 14 d., trečiadienį, 2 val. p. p.** kviečiame žiūrėti filmą, kuris sukurtas Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga, „Kelionė aplink pasaulį ‘Gintaro burės’ jachta“. Filmas bus rodomas PLC skaitykloje.

◆ **Dėmesio į Čikagą atvyksta garbus pamokslininkas, nuostabus pranciškonas vienuolis kunigas Gediminas Numgaudis, OFM.** Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje, 2745 W. 44th St. Chicago, IL 60632 (Brighton Park) jis ves tris atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje maldos vakarus: spalio 20 d. 7 val. v. tema „Susitikimas su Tėvu“, spalio 21 d. 7 val. v. – „Atgimimas iš Dvasios“ ir spalio 22 d. 7 val. v. – „Jėzus Kristus yra Viešpats“. Kviečiame visus. Pasiteiravimui tel.: 773-523-1402 arba 630-272-4907 kun. Jaunius.

◆ **ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** kviečia narių susirinkimą, kuris įvyks spalio 24 d. 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašome visas nares dalyvauti.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Spalio 18 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno patalpose, Putnam, liaudies instrumentinio ansamblio „Vaivora“ ir solistės Irenos Milkevičiūtės koncertas. Dėl papildomos informacijos kreiptis į Angelę Jonynienę (New Britain) tel.: 860-828-9954; Danutę Grajauskienę (Hartford) tel.: 860-657-9067; Vytautą Petruskevičių (Waterbury) tel.: 203-757-9382; Dziną Inkratiene (New Haven) tel.: 203-768-7344 ir Žydrūną Gimbutą (New Haven) tel.: 203-314-4645. Renginį ruošia Rytinio Connecticut apylinkė ir Connecticut apygarda.

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos kvietimu **spalio 10 d., šeštadienį, 6:30 val. v.**

Fondo salėje, PLC, Lemonte, koncertuos tarptautinių konkursų laureatas liaudies instrumentų ansamblis „Vaivora“ ir solistė **Irena Milkevičiūtė**

Pasiteiravimui tel.: 708-691-9674.

I. Milkevičiūtė buvo pirmoji solistė iš Lietuvos jau nuo 1989 m. dainavusi Lietuvių Operos pastatymuose: G. Verdi „Trubadūras“, A. Ponchielli „Lietuviai“, G. Verdi „Otello“, V. Bellini „Norma“ ir V. Klovos „Pilėnai“.

Autobusai nuveš į šv. Mišias katedroje

Į Čikagos katedrą, kur spalio 25 d., sekmadienį, 3 val. p. p. vyks Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmečio šv. Mišios, nuo lietuvių parapijų/centrų **organizuojama išvyka autobusais**. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Norinčius važiuoti prašome iš anksto užsirašyti.

Išvyksta nuo **Seserų Kazimieriečių Motiniško namo** (Marquette Park), 2601 W. Marquette Rd., Chicago – registracija Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel.: 773-776-4600 arba JAV LB Socialinių reikalų taryboje tel.: 773-476-2655 („Seklyčia“).

Išvyksta nuo **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios** (Brighton Park), 2745 W. 44th St., Chicago – registracija tel.: 773-254-7553 (Evelina Oželienė) arba tel. 773-847-5895 (Vytautas Stanevičius).

Išvyksta nuo **Šv. Antano bažnyčios** (Cicero), 1510 S. 49th Ct, Cicero – registracija tel.: 708-863-9849 (Mindaugas Baukus).

Išvyksta nuo **Pasaulio lietuvių centro** (Lemont), 14911 W. 127th St., Lemont – registracija JAV LB Lemonto soc. reikalų skyriuje tel.: 630-334-2906 (Pranas Jurkus) arba Pal. J. Matulaičio misijos raštinėje tel.: 630-257-5613.

Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos vardo tūkstantmečio šventės Čikagoje komiteto info

Pasaulio lietuvių centre spalio 27 d. vyko organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ „Derliaus pietūs“, kuriuose dalyvavo viešnia iš Lietuvos dr. Sigitą Lipovienė (k.) ir Alma Adamkienė. **Indrė Tijūnėlienė** nuotr.

Ieško giminių

Rašome Jums iš Lietuvos. Ilgą laiką visokiose Lietuvos įstaigose mano tėvelis Kęstutis Aželis ieškojo savo brolio Povilo Aželio, gim. 1924 metais lapkričio mėn. 27 d. Bet iš visur ateidavo žinios, jog archyvai sudege, dingę, tad jokių žinių apie jį taip ir nesulaukėme. Paskutinė viltis – skelbimas Jūsų dienraštyje. Taigi prašome pagalbos. Povilas Aželis, gimęs Vinkininės km. Utenos raj., per Antrąjį Pasaulinį karą, vokiečiams užėmus Šiaulių miestą (tais metais Aželių šeima ten gyveno), Povilas bu-

vo paimtas į vokiečių armiją. Paskutiniame laiške, gautame iš Marijampolės, jis rašė, kad su pulku traukiasi į Vakarų. Daugiau žinių iš jo negavome. Žinant, jog šiuo metu, jei Povilas nebūtų žūvęs, jis jau būtų garbaus amžiaus, todėl gyvo jo mes jau nesitikime surasti. Laukiame bet kokios informacijos iš žmonių, kartu su juo tarnavusių armijoje ar nors kažką apie jį žinančių.

Iš anksto dėkojame. Rašykite el. paštu: danute.az@gmail.com

Danutė Aželytė